

NAMSOS KOMMUNE

Otterøy Oppvekstsenter

ÅRSPLAN FOR OTTERØY BARNEHAGE 2017-18

Godkjent av SU den 28.09.17

**-LEIK OG LÆRING-
HAND I HAND**

Innledning:

Velkommen til vår nye, topp moderne barnehage!!

Vi i Otterøy barnehage ønsker gamle og nye foreldre og barn velkommen til vår nye barnehage.

Vi håper at vi sammen kan skape fine år for barn, foreldre og ansatte.

Barnehagens Rammer og verdigrunnlag:

Otterøy barnehage bygger sin virksomhet på Barnehageloven, Rammeplan for barnehagen, Kommunens lokale tilpasninger og Namsos kommunes barnehagevedtekter.

Barnehageloven: <http://www.lovdatab.no/barnehageloven>

Rammeplanen: <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan>

Vedtekter for Kommunens barnehagevedtekter finnes på barnehagens hjemmeside: <http://www.minbarnehage.no/otteroy>

Barnehagelovens formålsparagraf formulerer barnehagens verdigrunnlag og er styrende for alle deler av barnehagens pedagogiske virksomhet:

Barnehageloven § 1

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Årsplan:

Barnehagen utarbeider en årsplan hvert år. Rammeplanen gir føringer for hva slags funksjon barnehagens årsplan skal ha. Årsplanen revideres og evalueres fortløpende gjennom et barnehageår. Målet er å gi personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen

gir også informasjon til foreldre, eiere og tilsynsmyndigheter. Årsplanen godkjennes i barnehagens samarbeidsutvalg.

Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, danning, lek og læring er sentrale deler. Sosial og språklig kompetanse og de syv fagområdene inngår også i barnehagens læringsmiljø.

Barnehagen har to avdelinger: Blåklokka (småbarn) og Marikåpa (storbarn)

Barnehagen er en del av Otterøy oppvekstsenter. Barnehagen vår ligger nær skog og sjø og vi har en vakker og variert natur som vi kan boltre oss i. Vi er mye ute og benytter oss av de fine områdene som ligger rundt barnehagen.

Mer detaljert informasjon om barnehagen finner du på barnehagens hjemmeside:
www.minbarnehage.no/otteroy

Her finner dere månedsplaner og litt informasjon om hva vi holder på med, bilder og mye annet. Alt som har med bilder å gjøre blir passordbelagt. Passord får dere ved å henvende dere til personalet i barnehagen.

Vår adresse:

Otterøy barnehage
Årnesvegen 307
7819 Fosslandsosen

turid-finnanger.sund@namsos.kommune.no

Telefon:

- Hovednummer: 476 85 554
- Marikåpa: 917 34 090 (storbarn)
- Blåklokka 468 61 299 (småbarn)
- Kontor 959 96 550 (styrer)

Evaluering av barnehageåret 2016-2017

Språket har stort fokus. Små barn stimuleres til å bruke språket og de voksne er der og bekrefter det de sier. Vi ser at økt fokus på språk gir positive ringvirkninger for alle barn i barnehagen.

Vi har jobbet med vennskap hele året, noe som barna stadig vekk snakker om, som for eksempel at vi må huske å være venner, vi må huske å hjelpe hverandre. Barna har blitt mer opptatt av følelser og reagerer hvis noen er lei seg med å gå og hjelpe, og trøste.

Kunst har gått som en rød tråd gjennom hele barnehageåret. Det har vært til stor inspirasjon for store og små og har skapt nye tanker og måter å jobbe på. En liten stein kan være et kunstverk i seg selv, det gjelder bare å se det. Vegar Bakke Larsen var til stor inspirasjon, der alle endte opp med et flott kunstverk.

Storbarns-avdelinga var med på kulturhuset og overleverte stolene som de lagde til «stol på kunst». De var svært stolte av produktene sine.

Brannvernuka: De minste hadde et prosjekt i fht brannvernuka. Med selvlagde brannmann-hatter, slanger med tut og støvler gikk de ut for å slukke «brann». De måtte klatre i stige (gardintrapp) for å redde ned bamsene. Dette var noe de snakket om i lang tid etterpå. På storbarn hadde de eget opplegg og var på besøk på brannstasjonen, noe som var ei flott opplevelse. Mye fin rollelek med brannslukking i ettertid.

Det sunne kostholdet i barnehagen har gjort at barn prøver ut nye smaker, vi ser at dess tidligere de får prøve ut nye ting, gjør at de begynner å spise sunnere.

Siste år i den gamle barnehagen er nå historie. Vi har hatt mange fine stunder og minner derfra, men nå ser vi frem mot mange år i den flotte nye barnehagen vår på Toppen.

Vi takker for godt samarbeid i året som gikk, og takk for hjelpen til dere som hadde mulighet og stilte med bil og hengere under flyttingen opp til ny-barnehagen.

Organisasjonsutvikling:

Det er utarbeidet en felles langsiktig kompetanseplan for barnehager i Namsos kommune som barnehagen følger.

Kompetanseutviklingsplan for barnehagen 2014-2020:

- **ASQ:SE** Kartlegge barns sosiale og emosjonelle utvikling, som kan gi grunnlag for et bedre foreldresamarbeid, da den involverer både foreldrenes og barnehagens observasjoner. Det er frivillig for foreldre og delta.
- **TRAS:** Kvalitetssikring av språkferdigheter. Legge til rette for god språkutvikling
- **Med blick på barnet:** Fokus på å se barns behov, få kunnskap om hvilke tiltak og rutiner som kan brukes.
- **Pedagogisk dokumentasjon:** Sikre at enkeltbarnet og gruppen blir sett og hørt. Bruk av bilder med tekst, praksisfortellinger etc.
- **PMTO:** Bygge positive relasjoner mellom barn og voksne, bryte negative samhandlingsmønstre og fremme positiv utvikling hos barn.
- **Å by barnet opp til dans:** Observasjon av tidlig språklig engasjerbarhet, språklig engasjement og fysisk aktivitetsnivå hos barn – og fremfor alt en invitasjon til refleksjon over hvilken rolle den voksne spiller for barnets interesse for å bruke språk.
- **Videreutvikling av assistenter og fagarbeideres barnehagefaglige kompetanse.** Høsten 2016 startet et 3-årig opplegg for assistenter og fagarbeidere. Pedagogiske ledere og styrer får aktive roller i forhold til opplegget.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen ... arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen kap 3)

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet.

Danning beskriver den livslange prosessen hvor identitetsutvikling skjer, i samspill med omgivelser, andre mennesker og samfunnets normer og verdier.

Leken er barnas egen utvikling- og læringsarena, hvor både sosial og språklig samhandling skjer, samtidig som leken har egenverdi.

Læring skjer gjennom hele livet; i lek og utforsking; gjennom sanseerfaringer, mestring av utfordringer og i relasjoner mm.

Sosial kompetanse omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill; er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre.

Vennskap og fellesskap innebærer opplevelse av å være inkludert og ønsket, og styrker barnets selvfølelse.

Kommunikasjon og språk (verbalt og non-verbalt) påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling, og er av grunnleggende betydning for sosial fungering og mestring av samspill.

I barnehagen vår skal vi:

- møte alle barn med åpenhet og vise omsorg for hvert enkelt barn
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra aktivt til et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- sørge for at alle barn får allsidige opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser
- aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- forebygge, stoppe og følge opp utestenging, mobbing og uheldige samspillsmønstre
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon, og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og samtaler
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ... alle barn skal kunne erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen ... barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. (Rammeplanen kap 4)

Gjennom være med å bidra og medvirke til barnehagens innhold, får barna en begynnende forståelse av og kjennskap til de demokratiske verdier og normer samfunnet vårt bygger på.

I barnehagen vår skal vi:

- være lydhøre for hva barna er opptatt av når vi planlegger vår pedagogiske virksomhet
- ta barnas følelsesmessige uttrykk på alvor
- gjennomføre barnesamtaler med de største barna

Samarbeid barnehage – hjem

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning ... foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. (Rammeplanen kap 5)

Foreldre har mulighet til innflytelse gjennom samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler.

I vår barnehage skal foreldrene oppleve:

- at barnehagen legger til rette for og bidrar til et godt samarbeid mellom barnehage og hjem
- at barnet deres får god omsorg

- at barn og foreldre blir tatt godt imot i når de kommer
- at de blir lyttet til og tatt på alvor
- at de får god informasjon om barnet sitt og om det som skjer i barnehagen; både uformelt ved bringing / henting og på foreldresamtaler høst og vår
- at de får god informasjon om barnehagens innhold gjennom skriftlige planer og på barnehagens hjemmeside.

Overganger

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole. (Rammeplanen kap. 6)

Tilvenning:

Vi er opptatt av å sikre alle barn en god tilvenningsperiode. Det bør skje gradvis og det er viktig å bruke tid. En vellykket tilvenning danner grunnlaget for barnas videre opphold i barnehagen. Når barna får en god og trygg tilvenning, skaper dette grunnleggende trygghet til de andre barna. Dette har alt å si for barnas videre trivsel og utvikling. Overganger innad i barnehagen skjer gjennom besøk og hospitering i tiden før overflytting.

Overgang barnehage – skole:

Namsos kommunes plan for *overgang barnehage - skole* ligger til grunn for arbeidet med en best mulig overgang fra barnehage til skolen. Dersom det er behov for spesiell tilrettelegging for enkeltbarn, skjer dette i nært samarbeid med barnets hjem.

Planlegging og vurdering

Planlegging gir personalet mulighet til å arbeide langsiktig og systematisk, og bidrar til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen ... hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen ... dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplan kap 7)

Planlegging, vurdering og dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet gir oss mulighet for refleksjon over egen praksis, noe som igjen setter oss i stand til å utvikle og forbedre barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Hva skal vurderes:	Hvorfor vurdering:	Hvem skal vurdere:	Når skal det vurderes:	Hvordan vurdere:
Årsplan; innhold og organisering	Har vi nådd våre mål? Hvorfor/hvorfor ikke	Personale, Foreldre Samarbeidsutvalg	Jevnlig + januar og juni Foreldremøte/samtaler	Evaluere hva som har fungert og ikke Brukerundersøkelse
Månedspaner; innhold og organisering	Se på hva som fungerer, evt. endringer	Personale Barn	Hver måned	Evaluere ut fra barnas interesser og behov Måloppnåelse
Personal-samarbeid	Åpenhet, trygghet, refleksjon	Personale	Personalmøte Planleggingsdager	Pedagogisk dokumentasjon Informasjon Refleksjon
Barns utvikling, samspill, lek, trivsel	Barns medvirkning Skape en positiv hverdag for barna	Personale Barn Foreldre	Avd. møter Personalmøte Foreldresamt. Samtaler med barna	Pedagogisk dokumentasjon Lytt til barna Observasjoner Brukerundersøkelser

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve framgang ... barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

(Rammeplanen, kap 8)

Progresjonen i arbeidet med rammeplanens fagområder framgår av barnehagens *periodeplan og progresjonsplan*.

I barnehagen vår skal vi

- oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn

Barnehagens fagområder

Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold ... barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. (Rammeplanen kap 9)

Barnehagens fagområder er	Kommunikasjon, språk og tekst Kropp, bevegelse, mat og helse Kunst, kultur og kreativitet Natur, miljø og teknikk Etikk, religion og filosofi Nærmiljø og samfunn Antall, rom og form

Arbeidet med de ulike fagområdene konkretiseres i *barnehagens progresjonsplan* og i *periodeplanene* for avdelingene.

Tema for barnehageåret 2017-2018

Årets gjennomgående tema er VENNSKAP OG FELLESSKAP (se Rammeplanen kap 3).

Fagområdet KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST skal være tydelig gjennom hele året.

Rammeplanen om VENNSKAP OG FELLESSKAP:

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Det skal være nulltoleranse for mobbing.

Vi skal

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Rammeplanen om KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

All samhandling er kommunikasjon. Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og får en økende innsikt i seg selv. Språket gir identitet og tilhørighet.

Vi skal

- Være bevisst på vår rolle som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn

- Synliggjøre og støtte språklig og kulturelt mangfold
- Skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språket og kommunisere med hverandre
- Inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter

Rammeplanen forplikter barnehagen til å arbeide med alle fagområder. Å sette fagområdefokus på planen hjelper oss og forplikter oss til å arbeide med ulike tema i lys av fagområdet som er i fokus.

September-oktober HØST

Fagområdefokus Kropp, bevegelse, mat og helse: Vi skal

- Bidra til at barna får en positiv oppfatning av seg selv og sin egen kropp og blir kjent med egne følelser
- Legge til rette for gode måltidsopplevelser med glede, samtale og fellesskapsfølelse
- Støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring

Fagområdefokus Antall, rom og form: Vi skal

- Utvikle barnas forståelse for grunnleggende matematiske begrep
- Bruke matematiske begrep reflektert og aktivt i hverdagen og i tilrettelagte aktiviteter
- La barna gjennom undersøkning og utforskning få erfaring med løsning av matematiske problemer

November-desember VINTER

Fagområdefokus Kunst, kultur og kreativitet: Vi skal

- Bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen
- La barna få oppleve ulike kunst- og kulturuttrykk
- Motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet
- Stimulere barnas nysgjerrighet, fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- Gi barna tilgang til ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk

Fagområdefokus Etikk, religion og filosofi: Vi skal

- Bidra til at barna får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
- Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet

- La barna få kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnegruppa
- Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytidsdager og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen

Januar-februar VINTER

Fagområdefokus Natur, miljø og teknikk: Vi skal

- Legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring
- Synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger og samspill i naturen
- Utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna

Fagområdefokus Nærmiljø og samfunn: Vi skal

- Oppmuntre barna til å medvirke til egen hverdag
- Gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer og rasisme
- La barna bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet, lære å orientere seg og ferdes trygt
- Bidra til at barna får kjennskap til samene som Norges urfolk; og til samisk kultur

Mars-april VÅR

Fagområdefokus Kunst, kultur og kreativitet: Vi skal

- Bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen
- La barna få oppleve ulike kunst- og kulturuttrykk
- Motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet
- Stimulere barnas nysgjerrighet, fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- Gi barna tilgang til ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk

Fagområdefokus Kropp, bevegelse, mat og helse: Vi skal

- Støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring
- Bidra til at barna får en positiv oppfatning av seg selv og sin egen kropp og blir kjent med egne følelser
- Legge til rette for gode måltidsopplevelser med glede, samtale og fellesskapsfølelse.

Mai-juni VÅR-SOMMER

Fagområdefokus Natur, miljø og teknikk: Vi skal

- Legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring
- Synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger og samspill i naturen
- Utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna

Fagområdefokus Etikk, religion og filosofi: Vi skal

- Bidra til at barna får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
- Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet
- La barna få kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnegruppa
- Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytidsdager og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen

Progresjonsplan for Fagområdene:

Kommunikasjon, språk og tekst:

1-2 år:

- Voksne som gode språkmodeller for barna og bekrefter dem muntlig på deres verbale og nonverbale kommunikasjon.
- Begynnende turtaking.
- Bruke rim og regler, sang, eventyr og forsterke gjennom visualisering.
- Bruke bevegelsessanger og snakkepakken i samlinger.
- Digitalt verktøy.

3-4 år:

- Personalet bruker aktivt rim og regler, sang og ulike bøker, eventyr, faktabøker etc.
- Forsterke med konkrete i eventyr i rollespill osv.
- Leker med språket og øver på å skrive eget navn.
- Voksne som er tilstedeværende og støttende i barnas lek. La barna få uttrykke følelser, behov og ønsker gjennom det kommunikative samspillet.
- Bruk av humor og glede i hverdagen.
- Digitalt verktøy.

Skolestarterne:

- Barna skal gjenkjenne eget navn og øve på å skrive det.
- Øve på blyantgrepet.
- Førskoleklubb en gang i uka med skoleforberedende opplegg.
- Voksne som gode språkmodeller og veileder barna i konfliktløsning gjennom språket.
- Legge til rette for et godt språkmiljø der barna får leke med språk, lyd, rytme og humor.
- Digitalt verktøy.

Kropp, bevegelse, mat og helse:

1-2 år:

- Fokus på et sunt og variert kosthold.
- Legge til rette for at barna skal få god kroppsbeherskelse gjennom, å krabbe, rulle, hoppe, springe og klatre både ute og inne.
- Gå i ulendt terreng for å få god kroppsbeherskelse.
- Øve på å velge mat og spise selv.
- Begynnende trening i å kle på seg selv.

3-4 år:

- Øve på å kle på seg selv og holde orden på sekken sin.
- Lære håndvask etter do-besøk og ellers.
- Øve på å smøre maten sin selv og sende til hverandre og hjelpe hverandre.
- Være med på matlaging, lære seg å smøre maten selv.
- Bruke kroppen sin aktivt både inne og ute.

Skolestartere:

- Kle på seg selv og holde orden på sakene sine.
- Øve på å bli selvstendig på do og lære god håndhygiene etter det.
- Lære om et sunt kosthold, og delta aktivt i matlaging.
- Smøre maten sin selv og hjelpe andre.
- Lære seg å holde avtaler og «usynlige» grenser på turer i skog og mark.
- Øve på finmotorikk og skoleforberedende øvelser.

Kunst, kultur og kreativitet:

1-2 år:

- Bli kjent med sansene sine gjennom ulike materiell ved å smake, lukte og kjenne på
- Utforske materiell og bli kjent med disse.
- Enkel dramatisering i lek.
- Lese, eventyr og sangstunder.

3-4 år:

- Introdusere nye barnesanger, eventyr og rim og regler.
- La barna formidle seg gjennom formingsaktiviteter, maler, tegning, klipping og liming.
- Personalet dokumenterer barnas arbeid og benytter seg også av digitale verktøy til det.
- Tilgang til utkleddingsklær for å leke rollespill.

Skolestarterne:

- Tilgjengelig materiell som formingsmateriell, utkleddningsklær etc. slik at barna får være kreative i sine uttrykk gjennom leken.
- Gi barna konkrete oppgaver gjennom tema og presenter hva de har gjort, både gjennom utstilling og verbalt i samlingsstund.

Natur, miljø og teknologi:**1-2 år:**

- Undre oss sammen med barna gjennom årstidene.
- Utforske endringene i naturen, for eksempel hva skjer når vi tar med snøen inn...
- Ute i lek uansett vær såfremt det ikke er for kaldt.
- Begynnende kildesortering av mat og restavfall.

3-4 år:

- Kildesorter søppel.
- Ta med oss søppel heim når vi har vært på turer.
- Ta vare på naturen og bli bedre kjent med de ulike årstider.
- Bli kjent med ulike dyrearter og fuglene våre.

Skolestarterne:

- Kildesortere søppel og lære mer om kildesortering.
- Ta vare på naturen og bli bedre kjent med de ulike årstider og livet i naturen.
- Turer sammen med 1. kl. på skolen i gang pr måned fram til mars.
- Besøk på skolen 1 gang pr. måned fra mars til juni, for å bli kjent med skolen, lærere og klasserom og skolegård, for å lette overgangen.

Etikk, religion og filosofi:**1-2 år:**

- Få kjennskap til egne følelser ved at personalet undrer seg sammen med barna og setter ord på og anerkjenner følelser.
- Kjennskap til ulike høytider og merkedager.

3-4 år:

- Reflektere over situasjoner som skjer: Hva er vennskap? Hva er rett og galt? Vi er ulike, men har samme verdi.
- Fokuserer på tradisjoner.
- Markerer ulike høytider og merkedager.
- Fokus på vennskap.

Skolestarterne:

- Oppfordres til å løse konflikter selv.
- Reflektere over situasjoner som skjer: Hva er vennskap? Hva er rett og galt? Vi er ulike, men har samme verdi.
- Vi samtaler om det abstrakte, slik som liv, død, følelser og religion.
- Barna får kjennskap til ulike religioner i egen barnehage.

- Fokuserer på tradisjoner.
- Markerer ulike høytider og tradisjoner.
- Fokus på vennskap.

Nærmiljø og samfunn:

1-2 år:

- Vi utforsker nærmiljøet.
- Delta i barnehagens tradisjoner.
- Jevnlig besøk av Tarkus.

3-4 år:

- Bruker nærmiljøet flittig til turer.
- Deltar i barnehagens tradisjoner gjennom året.
- Besøk på brannstasjon etc.
- Jevnlig besøk av Tarkus.

Skolestarterne:

- Turer i skog og mark og ellers i nærmiljøet.
- Bli kjent med skolen for å lette overgangen.
- Bli kjent med forskjellige yrkesgrupper, for eksempel brannmann, vaktmester etc.

Antall, rom og form:

1-2 år:

- Materiell og utstyr lett tilgjengelig.
- Bli kjent med ulike former, mønster og farger gjennom sansestimulering, smake, kjenne, se og lukte.
- La barna utforske i rom, esker, kroker og kriker.
- Introdusere barna for tall og former.

3-4 år:

- Materiell og utstyr lett tilgjengelig.
- Bli kjent med ulike konstruksjonsleker og byggeteknikker gjennom ulike typer klosser, tog-bane og annet.
- Former og farger gjennom puslespill, terningspill etc.
- Voksne visualiserer gjennom bruk av bøker, spill, naturen, formingsaktiviteter for å inspirere barna videre.

Skolestarterne:

- Barna utfordres både inne og ute gjennom aktiviteter, til å gjenkjenne tall, form og rom.
- Barna får forske med ulike måleenheter, eks avstand, vekt, volum, lengde og tid.
- Personalet skal utvikle ulike førmatematiske begreper og inspirere til bruk av det.

Syn på omsorg:

- Voksne som er til stede, lyttende og har evne til å sette seg inn i andres situasjoner.
- Alle barn har behov for voksne som gir omsorg i forhold til individuelle behov.
- Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagen.
- Omsorg skaper trygghet. Tryggheten er en forutsetning for barns utvikling og læring.

Danning:

- I danning inngår oppdragelse som en prosess der voksne både leder og veileder neste generasjon
- Gjennom oppdragelse og danning videreføres, endres og forhandles det om verdier, normer, tanker og uttrykks- og handlingsmåter.
- Danning skal skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag og legge grunnlaget for barns mulighet til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.
- Barn skal både tilpasse seg og oppmuntres til å forholde seg selvstendig og kritisk

Syn på lek:

- Leken er et mål i seg selv.
- Leken er frivillig.
- Leken er en arena for utprøving av roller og bearbeidelse av følelser og opplevelser
- Gjennom lek lærer barnet seg selv og kjenne.
- Gjennom lek overføres barnekulturen mellom barn.

For at lek skal kunne oppstå må disse forutsetningene være tilstede:

Barn må få oppleve trygghet og kjærlighet.

Personalet må ha tid til å leke og sette seg ned sammen med barnet.

Personalet må sørge for at vi har et variert og attraktivt lekemateriell som inspirerer til lek.

Med ønske om et godt samarbeid!

Personalet ved Otterøy barnehage!